

STORTINGET

Lovvedtak 17

(2019–2020)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 81 L (2019–2020), jf. Prop. 139 L (2018–2019)

I Stortingets møte 10. desember 2019 ble det gjort følgende

vedtak til lov

om behandling av opplysninger i kredittopplysningsvirksomhet (kredittopplysningsloven)

Kapittel 1. Virkeområde

§ 1 Saklig virkeområde

Loven gjelder for utlevering og annen behandling av opplysninger som ledd i kredittopplysningsvirksomhet dersom annet ikke er bestemt i eller i medhold av lov.

Følgende regnes ikke som kredittopplysningsvirksomhet:

- meldinger fra offentlige registre om rettigheter og heftelser i fast eiendom eller løsøre,
- meldinger til den opplysningene gjelder,
- Brønnøysundregistrenes behandling av lovpålagte registre,
- meldinger fra Løsøreregisteret om registrerte utleggstrekk og forretninger om «intet til utlegg».

§ 2 Geografisk virkeområde

Loven gjelder for behandling av kredittopplysninger som utføres i forbindelse med aktivitetene ved virksomheten til en behandlingsansvarlig i Norge, uavhengig av om behandlingen finner sted i Norge eller ikke.

Kongen kan i forskrift bestemme at loven helt eller delvis skal gjelde for Svalbard og Jan Mayen.

§ 3 Definisjoner

I denne loven menes med

- personopplysning: enhver opplysning om en identifisert eller identifiserbar fysisk person; en identifiserbar fysisk person er en person som direkte eller indirekte kan identifiseres, særlig ved hjelp av en identifikator, f.eks. et navn, et identifikasjonsnummer, lokaliseringsopplysninger, en nettidentifikator eller ett eller flere elementer som er spesifikke for nevnte fysiske persons fysiske, fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sosiale identitet,

- kredittopplysning: opplysning som belyser kredittevnene til en fysisk eller juridisk person,
- gjeldsopplysning: opplysninger som nevnt i gjeldsinformasjonsloven § 2 bokstav d,
- kredittopplysningsvirksomhet: virksomhet som består i ervervsmessig eller stadig utlevering av kredittopplysninger i den hensikt å belyse kredittevene,
- kredittopplysningsregister: enhver strukturert samling av opplysninger som er tilgjengelig etter særlige kriterier, enten samlingen er plassert sentralt, er desentralisert eller spredt på et funksjonelt eller geografisk grunnlag, og som brukes i kredittopplysningsvirksomhet,
- behandling: enhver operasjon eller rekke av operasjoner som gjøres med opplysninger om fysiske eller juridiske personer, enten automatisert eller ikke, f.eks. innsamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, tilpasning eller endring, gjenfinning, konsultering, bruk, utlevering ved overføring, spredning eller alle andre former for tilgjengeliggjøring.

Beriktiget

- liggjøring, sammenstilling eller samkjøring, begrensning, sletting eller tilintetgjøring,
- g) kredittrating og kredittscore: matematisk beregnet poengsum eller kode som beskriver risikoprofil og som brukes til å bedømme kredittsevne,
- h) inkassoforetak: foretak som driver inkassovirksomhet i henhold til inkassoloven.

§ 4 Forholdet til personopplysningsloven og personvernforordningen

Personopplysningsloven og personvernforordningen gjelder for behandling av personopplysninger i kredittopplysningsvirksomhet dersom annet ikke følger av denne loven.

Kapittel 2. Behandling av opplysninger i kredittopplysningsvirksomhet

§ 5 Behandlingsansvarliges og databehandlers ansvar

Personvernforordningen artikkel 24, 26 og 28 til 34 om behandlingsansvarliges og databehandlers ansvar gjelder tilsvarende for behandling av opplysninger om juridiske personer i kredittopplysningsvirksomhet.

§ 6 Opplysninger som kan behandles i kredittopplysningsvirksomhet

I kredittopplysningsvirksomhet kan det behandles grunndata, kredittopplysninger og gjeldsopplysninger fra gjeldsinformasjonsforetak.

§ 7 Særlige kategorier av personopplysninger

Personopplysninger om rasemessig eller etnisk opprinnelse, politisk oppfatning, religion, filosofisk overbevisning eller fagforeningsmedlemskap, samt behandling av genetiske opplysninger og biometriske opplysninger med det formål å entydig identifisere en fysisk person, helseopplysninger eller opplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering, jf. personvernforordningen artikkel 9 nr. 1, kan ikke brukes i kredittopplysningsvirksomhet.

§ 8 Opplysninger om straffedommer og lovovertrедelser

Opplysninger om fysiske eller juridiske personers straffedommer og lovovertrедelser eller tilknyttede sikkerhetstiltak kan ikke brukes i kredittopplysningsvirksomhet.

Første ledd gjelder likevel ikke opplysninger om overtrедelser av straffeloven §§ 392 til 394.

§ 9 Kilder

Kredittopplysninger kan innhentes fra følgende kilder:

1. offentlig tilgjengelige kilder,
2. inkassoforetak,

3. Statens kartverk og virksomheter som viderefører eiendomsopplysninger fra Statens kartverk i henhold til forskrift om utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen,
4. Folkeregisteret,
5. Skattedirektoratet,
6. gjeldsinformasjonsforetak,
7. den registrerte selv,
8. register over kredittsperrer, jf. § 16.

Opplysninger om konkurs, akkord og gjeldsforhandlinger kan bare hentes fra Brønnøysundregistrene og Norsk lysingsblad.

§ 10 Inkassoopplysninger

Inkassoopplysninger om krav mot fysiske personer kan ikke brukes i kredittopplysningsvirksomhet før en måned etter at inkassoforetaket har sendt stevning eller begjæring om rettslige skritt i saken. Ved eventuelt brudd på en nedbetalingsavtale som er inngått med et inkassoforetak, gjelder ikke denne begrensningen. Dersom betalingsavtalen gjenopptas, skal bruddet ikke registreres som en betalingsanmerkning.

Registrerte inkassoopplysninger om juridiske personer kan ikke brukes i kredittopplysningsvirksomhet før en måned etter at inkassoforetaket har sendt krav om inndrivelse av gjelden.

Dersom flere inkassoopplysninger knytter seg til samme krav, skal opplysningene registreres som én anmerkning.

§ 11 Omtvistet fordring

Inkassoopplysninger som stammer fra en omtvistet fordring, skal ikke brukes i kredittopplysningsvirksomhet. Fordringen skal anses som omtvistet dersom skyldneren har innsigelser mot denne, med mindre innsigelsene er åpenbart grunnløse.

En fordring er ikke lenger å regne som omtvistet når det foreligger tvangsgrunnlag, jf. tvangsfullbyrdesloven § 4-1. En rettskraftig avgjørelse som er foranlediget av en omtvistet fordring, skal ikke brukes i kredittopplysningsvirksomhet dersom den registrerte gjør opp for seg innenfor domstolens fastsatte frist.

§ 12 Kredittrating eller kredittscore av juridiske personer

Som grunnlag for kredittrating eller kredittscore av juridiske personer er det bare tillatt å gjøre bruk av opplysninger om den juridiske personen.

Opplysninger om personer i ledende stillinger hos den juridiske personen kan likevel brukes som grunnlag for utarbeidelse av kredittrating eller kredittscore frem til første regnskap er tilgjengelig.

§ 13 *Opplysninger om tidligere forespørsler*

Opplysninger om tidligere forespørsler om kredittopplysninger kan ikke brukes i kredittopplysningsvirksomhet.

Kapittel 3. Utlevering av kredittopplysninger

§ 14 *Utlevering av kredittopplysninger*

Kredittopplysninger kan bare utleveres til mottakere som har saklig behov for opplysningene i forbindelse med vurdering av kredittverdne.

Kredittopplysninger kan bare utleveres på grunnlag av søkekriterier som gir unike treff i kredittopplysningsregisteret.

Kredittopplysninger skal utleveres skriftlig. Tilgang til direkte søk i kredittopplysninger skal ikke gis til privatpersoner.

Kredittopplysninger kan utleveres i form av kredittrating eller kredittscore for juridiske personer eller kredittscore for fysiske personer.

Avtaler som går ut på at mottakeren skal få utlevert fremtidige kredittopplysninger (kredittovervåking), kan bare omfatte opplysninger om juridiske personer.

Første ledd er ikke til hinder for at kredittopplysninger utleveres

- a) for bruk til journalistiske formål. Kredittopplysninger om fysiske personer kan bare utleveres til journalistiske formål i samsvar med personopplysningsloven § 3 dersom mottaker kunne innhentet de samme opplysningene fra en offentlig tilgjengelig kilde,
- b) til Statistisk sentralbyrå, Norges Bank og Finanstilsynet for analyse-, overvåkings- og statistikkformål. Slik utlevering skal skje vederlagsfritt for mottaker.

§ 15 *Utlevering av gjeldsopplysninger*

Gjeldsopplysninger om fysiske personer kan bare utleveres i samsvar med gjeldsinformasjonsloven § 13.

§ 16 *Adgang til å motsette seg utlevering av opplysninger (kredittsperre)*

Den registrerte har rett til å motsette seg at opplysninger utleveres i kredittopplysningsvirksomhet (kredittsperre). Dersom den registrerte har registrert kredittsperre, er det kun informasjon om kredittsperran som kan utleveres.

Kredittopplysninger kan likevel utleveres til bank, kreditt- eller finansieringsforetak som ledd i gjennomføring av deres lovpålagte risikovurderinger og til inkassoforetak.

Den som ønsker å registrere eller oppheve en kredittsperre, skal legitimere seg ved bruk av elektronisk ID.

Kapittel 4. Innsyn og informasjon til den registrerte

§ 17 *Innsynsrett og informasjon til den registrerte*

Fysiske personer har rett til å få en forklaring på eventuell kredittscore. Forklaringen skal tilfredsstillende kravene i personvernforordningen artikkel 15 nr. 1 bokstav h.

Juridiske personer har rett til innsyn tilsvarende retten etter personvernforordningen artikkel 15.

Både fysiske og juridiske personer kan kreve å få opplyst hvilke opplysninger som er utlevert om dem de siste seks måneder, hvem opplysningene ble utlevert til, og hvilke kilder opplysningene er hentet fra.

Innsyn skal være gratis for den registrerte. Unntakene i personvernforordningen artikkel 12 nr. 5 gjelder tilsvarende.

§ 18 *Gjenpartsplikt*

Ved utlevering av kredittopplysninger om fysiske personer skal gjenpart, kopi eller annen melding om innholdet i kredittopplysningene samtidig sendes vederlagsfritt til den registrerte.

Gjenpartsbrevet skal i tillegg inneholde informasjon om:

1. identiteten og kontaktopplysningene til den behandlingsansvarlige for utleveringen og eventuelt den behandlingsansvarliges representant,
2. kontaktopplysninger til personvernombudet, dersom dette er relevant,
3. kilden som de utleverte opplysningene er hentet fra,
4. hvem som har etterspurt kredittopplysninger,
5. personopplysningene som ligger til grunn for en eventuell kredittscore,
6. forklaring på den underliggende logikken i beregningen av en eventuell kredittscore,
7. dato for når kredittvurderingen ble foretatt.

Plikten til å sende gjenpart gjelder ikke når kredittopplysninger utleveres til et inkassoforetak som tidligere har fått utlevert disse opplysningene i forbindelse med inndrivingen av den samme fordringen.

Plikten til å sende gjenpart gjelder ikke når kredittopplysninger utleveres til bank, kreditt- og finansieringsforetak til bruk i risiko- og soliditetsvurderinger.

§ 19 *Forhåndsvarsel til fysiske personer*

Når kredittopplysninger om en fysisk person registreres i et kredittopplysningsregister, skal den behandlingsansvarlige straks sende kopi av opplysningene til den registrerte. Forhåndsvarselet skal, i tillegg til den registrerte kredittopplysningen, inneholde den informasjonen som fremgår i personvernforordningen artikkel 14.

Plikten til forhåndsvarsling gjelder ikke ved registrering av opplysninger om skattefastsetting fra Skatte-

direktoratet, ved registrering av næringsinteresser fra Brønnøysundregistrene eller ved oppdatering av grunn-data.

Plikten til forhåndsvarsling gjelder heller ikke ved innhenting av opplysninger om utlegg og innhenting av opplysninger om utleggsforretning og andre tvangsforretninger når varsel om slik innhenting er gitt i forbindelse med utsendelse av namsboken.

§ 20 Retting av uriktige opplysninger

Registrerte fysiske personer skal i forhåndsvarselet etter § 19 oppfordres til å be om retting av eventuelle uriktige opplysninger innen 14 dager fra mottak av forhåndsvarselet. De nyregistrerte opplysningene kan ikke brukes i kredittopplysningsvirksomhet før fristen er utløpt. Opplysninger om at gjeldsordning eller konkurs er åpnet, kan likevel brukes samtidig med at varsel sendes.

Den behandlingsansvarlige er ansvarlig for og skal kunne påvise at opplysninger om både fysiske og juridiske personer som behandles som ledd i kredittopplysningsvirksomhet, er korrekte og om nødvendig oppdaterte.

Kapittel 5. Tidsrommet opplysningene kan behandles

§ 21 Brukstid

En opplysning skal ikke behandles i kredittopplysningsvirksomhet lenger enn fire år regnet fra den dato opplysningen første gang ble lovlig registrert med mindre annet følger av dette kapitlet.

Opplysninger som på et tidligere tidspunkt rettes eller slettes hos kilden for opplysningene, skal rettes eller slettes i kredittopplysningsvirksomheten så snart den behandlingsansvarlige får kjennskap til endringen hos kilden.

§ 22 Fordring med lengre brukstid

Opplysninger om tvangsforretning i fast eiendom eller løsøre kan behandles i kredittopplysningsvirksomhet så lenge de er registrert i det relevante offentlige registeret.

En fordring som ikke kan tvangsinnføres, kan behandles i kredittopplysningsvirksomhet i ytterligere fire år, dersom det tas nye rettslige skritt.

§ 23 Gjeldsordning

Opplysning om åpning av gjeldsforhandling etter gjeldsordningsloven kan ikke behandles i kredittopplysningsvirksomhet dersom

- saken om gjeldsordning er hevet,
- gjeldsordning er fastsatt,
- gjeldsforhandlingsperioden er avsluttet uten at det er mottatt melding om at gjeldsordning er fastsatt.

Opplysning om åpning av gjeldsforhandling kan ikke behandles i kredittopplysningsvirksomhet lenger enn ett år fra åpningstidspunktet.

Opplysning om registrert gjeldsordning i henhold til gjeldsordningsloven § 7-1 kan behandles i kredittopplysningsvirksomhet så lenge ordningen varer.

§ 24 Fordring som er oppgjort

Når en fordring er gjort opp, skal registreringen av fordringen ikke lenger brukes i kredittopplysningsvirksomhet.

§ 25 Historisk arkiv

Opplysninger som ikke lenger kan behandles i kredittopplysningsvirksomhet, jf. §§ 21 til 24, skal slettes eller overføres til historisk arkiv.

Opplysningene i historisk arkiv skal slettes eller anonymiseres når det ikke lenger er nødvendig for formålet med behandlingen at opplysningene lagres i identifiserbar form, og senest når det er gått ti år fra det tidspunktet opplysningen første gang ble registrert i kredittopplysningsvirksomheten.

§ 26 Opphør av virksomhet

Dersom virksomheten opphører, skal opplysningene slettes.

Kapittel 6. Avsluttende bestemmelser

§ 27 Overtredelsesgebyr, tvangsmulkt og erstatning

Ved overtredelse av bestemmelsene i denne loven, gjelder personvernforordningen artikkel 82 og 83 nr. 5 og personopplysningsloven §§ 26 til 30 tilsvarende.

§ 28 Tilsyn og klage

Personvernforordningen artikkel 55 til 58 og personopplysningsloven §§ 20 til 25 gjelder tilsvarende for tilsyn og klage etter denne loven.

§ 29 Forskrifter

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om kredittopplysningsvirksomhet og behandling av opplysninger i slik virksomhet, herunder hvilke opplysninger som kan behandles etter § 6, og hvilke kilder opplysningene kan innhentes fra i henhold til § 9.

Kongen kan gi forskrift om dekning av Datatilsynets kostnader ved kontroll med etterlevelse av denne loven.

Kapittel 7. Ikrafttredelse. Endringer i andre lover

§ 30 Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

§ 31 Endringer i andre lover

Fra den tiden loven her trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 7. juni 1935 nr. 2 om tinglysing skal § 34 a tredje ledd lyde:

Opplysninger om utleggstrekk og beslutninger om intet til utlegg kan bare gis til advokater, finansinstitusjoner, inkassobyråer, *foretak som driver kredittopplysningsvirksomhet etter kredittopplysningsloven*, samt offentlige myndigheter med taushetsplikt etter forvaltningsloven eller annen lov. Opplysningene kan bare gis ut skriftlig.

2. I lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav skal § 28 andre ledd lyde:

Første ledd hindrer ikke at opplysninger overlates til eller lovlig brukes i *foretak som driver kredittopplysningsvirksomhet i samsvar med kredittopplysningsloven*.

3. I lov 3. juni 1994 nr. 15 om Enhetsregisteret skal § 22 andre ledd lyde:

Enhver har rett til å få tilgang til og utskrift av opplysninger registrert i Enhetsregisteret, og elektronisk kopi av dokumenter registrert i registeret. Dette gjelder likevel ikke fødselsnummer og D-nummer. *Slike opplysninger kan likevel utleveres til intern bruk i kredittopplysningsvirksomhet, jf. kredittopplysningsloven.*

4. I lov 16. juni 2017 nr. 47 om gjeldsinformasjon ved kredittvurdering av privatpersoner gjøres følgende endringer:

§ 2 bokstav c skal lyde:

c) kredittopplysningsforetak: foretak som driver kredittopplysningsvirksomhet i samsvar med *kredittopplysningsloven*,

§ 19 skal lyde:

§ 19 *Forholdet til personopplysningsloven og kredittopplysningsloven*

Personopplysningsloven gjelder så langt ikke annet følger av denne loven.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om forholdet til *personopplysningsloven og kredittopplysningsloven*.

Tone Wilhelmsen Trøen

president

